

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Zapobieganie bezdomności zwierząt. Dobre i złe praktyki.

„Zwierzę, jako istota żyjąca,
zdolna do odczuwania cierpienia,
nie jest rzeczą.
Człowiek jest mu winien
poszanowanie, ochronę i opiekę.”

Piła, 17 marca 2017 r.

Informacja o wynikach kontroli

Zapobieganie bezdromności zwierząt

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Informacja o wynikach kontroli

ZAPOBIEGANIE BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT

C Z E R W I E C 2 0 1 6

Cele główne kontroli

- **ocena prawidłowości i skuteczności działań badanych jednostek na rzecz ograniczenia bezdomności zwierząt, w tym ocena:**
 - **gmin w zakresie ustalenia i realizacji programów opieki nad bezdomnymi zwierzętami i zapobiegania ich bezdomności;**
 - **schronisk, przytulisk i podmiotów wyłapujących zwierzęta, w zakresie warunków bytowania zwierząt, prawidłowości działania i skuteczności działań adopcyjnych;**
 - **działań Inspekcji Weterynaryjnej dotyczących nadzoru nad miejscami, w których przebywały bezdomne zwierzęta.**

Skala problemu

184 schroniska dla
zwierząt

(wzrost od 2011 r. o **34**)

Psów 105,7 tys.

(wzrost o 5,4%),

Kotów 24,1 tys.

(wzrost o 17,8%)

Ocena ogólna

- **Ponad połowa** badanych gmin nie weryfikowała rzetelnie realizacji zadań przez podmioty, którym powierzyły odławianie lub opiekę nad bezdomnymi zwierzętami. Nie kontrolowano samej realizacji zadań, jak i rozliczeń finansowych.
- W **ponad połowie** schronisk stwierdzono nieprawidłowości związane m.in. z brakiem wymaganych wybiegów, pomieszczeń, niewłaściwą ich lokalizacją lub niezapewnieniem zwierzętom ochrony przed zimnem.
- W **około 25 %** schronisk część boksów nie była regularnie sprzątana i nie zapewniono zwierzętom wody pitnej.

Ocena ogólna

- Działania **większości** samorządów koncentrowały się w znacznym stopniu na odławianiu zwierząt i przekazywaniu ich do schronisk bądź przytulisk.
- **Ponad jedna trzecia gmin nie zleciła schroniskom trwałego znakowania** bezdomnych zwierząt oraz **wykonywania obowiązkowej kastracji lub sterylizacji odłowionych zwierząt**, (lub mimo zlecenia tych zabiegów nie wyegzekwowała ich wykonania).

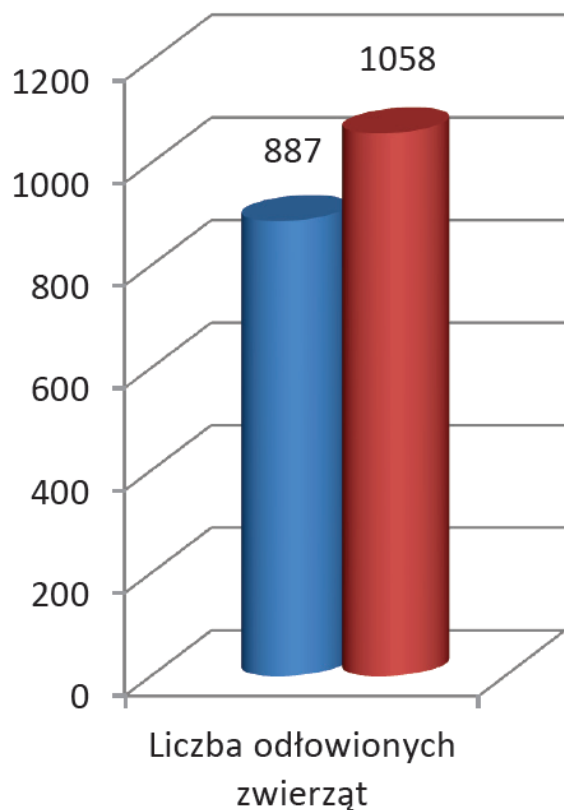
W 77% skontrolowanych schronisk obowiązkową kastracją lub sterylizacją objęło mniej niż 30% przetrzymywanych zwierząt.

Ocena ogólna

- Samorządy **nie wyegzekwowały** też skutecznego prowadzenia przez schroniska **działań adopcyjnych**
(wady umów, problemy wolontariatu).
- W skontrolowanych samorządach **wydatki** na wyłapywanie zwierząt i utrzymanie schronisk w ciągu czterech lat **wzrosły o ponad jedną trzecią** i stanowiły około **94%** ogółu kosztów poniesionych na realizację gminnych *programów opieki nad zwierzętami*.

Wykres nr 1

Liczba odłowionych zwierząt i wielkość wydatków na opiekę nad nimi w latach 2012 i 2015 w badanych gminach

Źródło: Opracowanie własne.

Ocena ogólna

- **Pozytywnie oceniliśmy, że prawie we wszystkich skontrolowanych samorządach podejmowano działania edukacyjno-popularyzatorskie na rzecz kształtowania właściwego stosunku mieszkańców do ochrony zwierząt.**
(spotkania, konkursy /głównie w szkołach/; festyny; propagowano zapobieganie bezdomności zwierząt, w tym kastrację lub sterylizację; działalność wolontariatu; organizowano zbiórki karmy dla schronisk).
- **Zasadniczej poprawie uległ sposób ewidencjonowania przetrzymywanych zwierząt.** Rejestry prowadzono poprawnie, zawierają one dane o miejscu odłowienia (pochodzeniu) zwierząt, ich pobycie w schronisku i wykonanych zabiegach weterynaryjnych.

Rada do Spraw Wspierania Działań na Rzecz Ochrony Zwierząt przy Prezesie NIK

Zadania:

- Opiniowanie tematów kontroli związanych z ochroną zwierząt.
- Wskazywanie najważniejszych problemów w tej dziedzinie.
- Udział w panelach ekspertów, konferencjach.
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi, uczelniami i stowarzyszeniami zawodowymi.
- Propagowanie dobrych praktyk służących poszanowaniu praw zwierząt.

Inne tematy kontroli koordynowanych ujętych
w Planie pracy NIK (z inicjatywy Rady)

☐ **Wykorzystanie zwierząt w badaniach naukowych**

Czy nowe regulacje wpłynęły na zwiększenie ochrony praw zwierząt wykorzystywanych do celów badawczych ?

☐ **Nadzór nad transportem i ubojem zwierząt gospodarskich**

Czy podczas transportu i uboju przestrzegane są odpowiednie wymagania sanitarne i techniczne ?

**Nie zlikwidujemy problemu bezdomności zwierząt,
ograniczając działania jedynie do wyłapywania
zwierząt bezdomnych i prowadzenia schronisk!**

Konieczne są także kompleksowe i wielokierunkowe działania, w szczególności profilaktyczne, dotyczące:

- **znakowania i rejestrowania wszystkich zwierząt domowych;**
 - **upowszechnienie zabiegów kastracji lub sterylizacji zwierząt, zarówno wszystkich przebywających w schroniskach, jak i posiadających właścicieli;**
 - **działań edukacyjno-popularyzatorskie na rzecz kształtowania właściwego stosunku do ochrony zwierząt.**
- (Efektywne inwestycje)**

**Dziękuję za
uwagę.**

www.nik.gov.pl

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Informacja o wynikach kontroli

ZAPOBIEGANIE BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT

C Z E R W I E C 2 0 1 6